

Wymagania z przedmiotu EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Cele ogólne

Uczeń:

- 1) przyswaja określony zasób wiadomości z zakresu bezpieczeństwa;
- 2) potrafi wykorzystać posiadane wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) ma poczucie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i zbiorowe oraz przekonanie o potrzebie czynnego udziału w jego kształtowaniu zarówno w skali indywidualnej, jak i lokalnej;
- 4) posiada umiejętności niezbędne do indywidualnego udzielania pierwszej pomocy w różnych warunkach zagrażających życiu, zdrowiu i mieniu oraz wie, jak zachować się w sytuacjach kryzysowych;

Ponadto celem programu jest kształtowanie postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Szczegółowe cele edukacyjne kształcenia i wychowania

Cele kształcenia

Uczeń:

- zna sygnały alarmowe i związane z nimi zasady postępowania,
- rozpoznaje stany zagrożenia życia i zdrowia człowieka,
- zna metody przywracania podstawowych czynności życiowych człowieka i potrafi praktycznie je wykonać,
- rozumie mechanizmy wstrząsu pourazowego,
- wskazuje sposoby ewakuacji poszkodowanych,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy nagłych załabnięciach, omdleniach i utonięciach,
- zna sposoby tamowania krwotoków, rozpoznawania i opatrywania ran i potrafi je zastosować w praktyce,
- zna zasady pierwszej pomocy przy urazach termicznych (oparzeniach, odmrożeniach, wychłodzeniach organizmu),
- zna zasady postępowania przy porażeniu prądem elektrycznym,
- rozróżnia oparzenia chemiczne oraz zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- rozróżnia zatrucia na podstawie objawów oraz zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- zna czynności pierwszej pomocy przy złamaniach i urazach stawów oraz potrafi je wykonać,
- zna sposoby ochrony dróg oddechowych i skóry oraz potrafi praktycznie je zastosować,
- rozumie zjawisko paniki,
- potrafi opisać skalę oraz różnorodność zagrożeń naturalnych i tych spowodowanych przez człowieka oraz zna zasady postępowania przy ewakuacji z terenów zagrożonych,
- zna istotę zagrożeń, jakie niesie ze sobą powódź,
- zna przyczyny powstawania pożarów i sposoby ich zapobiegania,

- wie, jak posługiwać się podręcznym sprzętem przeciwpożarowym,
- zna zasady postępowania na wypadek pożaru w szkole,
- zna istotę katastrof i awarii technicznych,
- zna źródła promieniowania oraz potrafi wymienić jego skutki,
- zna i stosuje zasady ochrony wody i żywności na wypadek zagrożeń,
- wie, co to są zabiegi sanitarne i specjalne oraz w jakim celu się je stosuje,
- rozróżnia oznakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i biologicznych oraz tablic i znaków bezpieczeństwa,
- potrafi scharakteryzować rolę i zadania ochrony ludności i obrony cywilnej.

Cele wychowawcze

- zachęcanie do przełamywania tkwiących w człowieku barier osobowościowych i kreowania aktywnych postaw wobec potencjalnych zagrożeń życia, zdrowia, mienia,
- kształtowanie zrozumienia podmiotowej roli człowieka w kreowaniu postaw prospołecznych oraz indywidualnych warunków bezpieczeństwa,
- przygotowanie do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
- opanowanie umiejętności indywidualnego udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach kryzysowych, przy zagrożeniu życia, zdrowia, mienia,
- poszanowanie przepisów prawa regulujących powinności obywatelskie,
- przełamanie egoistycznych postaw wobec zagrożeń,
- kształtowanie postaw odpowiedzialnych, kreatywnych, inicjatywnych,
- doskonalenie umiejętności diagnozowania sytuacji i zjawisk dotyczących zagrożeń,
- rozumienie i rozwiązywanie problemów bezpieczeństwa w swoim środowisku,
- doskonalenie rozumienia własnych cech osobowości i reakcji organizmu oraz ich wpływu na otoczenie,
- przygotowanie do rozpoznawania sytuacji i zjawisk kryzysowych, propagowanie aktywnego udziału w pracach szkolnych kół zainteresowań.

Materiał nauczania

1. ALARMOWANIE
Sposoby i treści powiadamiania o zagrożeniach życia i zdrowia. Zasady zachowania się w przypadku ostrzegania i alarmowania. Alarm w szkole.
2. PIERWSZA POMOC W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ŻYCIA LUB ZDROWIA CZŁOWIEKA
Rozpoznawanie urazów. Czynności doraźne ratujące życie. Łańcuch ratowniczy.
3. CZYNNOSCI RATOWNIKA W PRZYPADKU ZABURZEŃ ODDYCHANIA ORAZ PRZY ZATRZYMANIU KRĄŻENIA
Metody i czynności wentylacji zastępczej. Uciskanie klatki piersiowej. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.
4. WSTRZĄS POURAZOWY
Przyczyny i rodzaje wstrząsów. Objawy. Zasady udzielania pierwszej pomocy przy wstrząsie pourazowym.
5. SPOSOBY EWAKUACJI POSZKODOWANYCH
Techniki podnoszenia, odciągania i transportu poszkodowanych. Przenoszenie poszkodowanych przez jedną i więcej osób.
6. PIERWSZA POMOC W PRZYPADKU NAGŁYCH ZASŁABNIĘĆ, OMDLEŃ I UTONIĘĆ
Pierwsza pomoc w przypadku nagłych zasłabnięć. Pierwsza pomoc w przypadku omdleń. Utonięcia.

7. KRWOTOKI, SKALECZENIA I RANY

Pierwsza pomoc w przypadku krwotoków. Podstawowe zasady opatrywania ran. Sposoby zapobiegania zakażeniom. Posługiwanie się apteczką pierwszej pomocy i środkami podręcznymi.

8. URAZY TERMICZNE

Pierwsza pomoc w przypadku oparzeń. Zasady postępowania ratowniczego przy odmrożeniach i wychłodzeniach organizmu.

9. URAZY SPOWODOWANE PRĄDEM ELEKTRYCZNYM

Urazy spowodowane prądem stałym i zmiennym. Wpływ wyładowań atmosferycznych na organizm człowieka. Pierwsza pomoc przy porażeniach elektrycznych.

10. OPARZENIA CHEMICZNE

Rodzaje oparzeń chemicznych. Zasady pierwszej pomocy przy oparzeniach chemicznych.

11. ZATRUCIA

Rozpoznawanie zatruc na podstawie typowych objawów. Pierwsza pomoc w przypadku zatruc.

12. ZŁAMANIA KOŚCI I USZKODZENIA STAWÓW

Rodzaje urazów oraz ich charakterystyczne objawy. Pierwsza pomoc w przypadku złamania, zwichnięcia lub skręcenia. Zastosowanie unieruchomienia ułożeniowego.

13. INDYWIDUALNE ŚRODKI OCHRONY DRÓG ODDECHOWYCH I SKÓRY

Etatowe i zastępcze środki ochrony dróg oddechowych. Typowe i zastępcze środki ochrony skóry. Posługiwanie się środkami ochrony dróg oddechowych i skóry.

14. PANIKA I SPOSOBY JEJ ZAPOBIEGANIA

Panika i przyczyny jej powstawania. Reakcja tłumy i mechanizmy sprzyjające rozprzestrzenianiu się paniki. Możliwości przeciwdziałania panice.

15. ZAGROŻENIA NATURALNE I SPOWODOWANE PRZEZ CZŁOWIEKA. EWAKUACJA Z TERENÓW ZAGROŻONYCH

Ogólna charakterystyka zagrożeń. Zagrożenia spowodowane przez człowieka. Ewakuacja ludności i zwierząt z terenów zagrożonych.

16. ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Rodzaje powodzi. Zagrożenia, jakie niesie powódź. Zasady postępowania w obliczu zagrożeń powodziowych.

17. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ POŻAROWYCH. PROFILAKTYKA PRZECIWPOŻAROWA

Rodzaje zagrożeń pożarowych. Profilaktyka przeciwpożarowa.

18. POSŁUGIWANIE SIĘ PODRĘCZNYM SPRZĘTEM PRZECIWPOŻAROWYM. POSTĘPOWANIE W WYPADKU POŻARU

Podręczny sprzęt przeciwpożarowy. Zasady wykorzystania gaśnic. Czynności ratownicze podczas pożaru. Pożar w szkole.

19. KATASTROFY I AWARIE TECHNICZNE

Rodzaje katastrof. Typowe awarie techniczne.

20. ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA I JEGO SKUTKI

Źródła i rodzaje promieniowania. Czynniki rażenia wybuchu jądrowego. Możliwości ochrony przed promieniowaniem.

21. OCHRONA ŻYWNOŚCI I WODY W PRZYPADKU ZAGROŻEŃ

Zasady zabezpieczania środków spożywczych przed skażeniami i zakażeniami. Zabezpieczenie źródeł poboru wody. Sposoby przechowywania artykułów spożywczych.

22. ZABIEGI SANITARNE I SPECJALNE

Zabiegi sanitarne. Zabiegi specjalne.

23. OZNAKOWANIE NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI TOKSYCZNYCH I BIOLOGICZNYCH

Tablice i znaki bezpieczeństwa. Oznakowanie niebezpiecznych substancji na środkach transportowych.

24. OCHRONA LUDNOŚCI I OBRONA CYWILNA

Obrona cywilna w świetle międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych. Prawne podstawy funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczegółowe cele kształcenia, materiał nauczania i przewidywane osiągnięcia ucznia

Lp.	Szczegółowe cele kształcenia. Uczeń:	Materiał nauczania	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń zna, wie, rozumie:	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń potrafi:
1.	zna sygnały alarmowe oraz sposoby ostrzegania przed zagrożeniami oraz związane z nimi zasady zachowania	<ul style="list-style-type: none"> - sposoby powiadamiania o zagrożeniach życia i zdrowia - techniki ostrzegania i alarmowania; tabela sygnałów alarmowych i sposobów ostrzegania przed zagrożeniami - zasady zachowania w przypadku alarmu i ostrzegania - alarm w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są znaczenia konkretnych sygnałów alarmowych - jakie są techniki alarmowania i ostrzegania 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać czynności nakazane określonymi sygnałami i komunikatami o zagrożeniu - wykonać ustalone czynności na wypadek alarmu w szkole
2.	rozpoznaje stany zagrożenia zdrowia i życia	<ul style="list-style-type: none"> - zaburzenia podstawowych funkcji życiowych organizmu - rozpoznawanie urazów - drożność, oddychanie, krążenie - pozycja bezpieczna (boczna ustalona) - czynności doraźne ratujące życie; łańcuch ratunkowy 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są podstawowe funkcje życiowe - jak rozpoznawać urazy - jakie są czynności tzw. łańcucha ratowniczego 	<ul style="list-style-type: none"> - reagować w przypadku osób z zaburzeniami podstawowych funkcji życiowych - rozpoznawać urazy - wskazać kolejne czynności łańcucha ratowniczego
3.	zna metody przywracania podstawowych czynności życiowych człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny zaburzeń czynności życiowych; metody i czynności wentylacji zastępczej - uciskanie klatki piersiowej - resuscytacja krążeniowo-oddechowa 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są przyczyny zaburzeń oddychania i krążenia - jak wykonuje się wentylację zastępczą - jak wykonać uciskanie klatki piersiowej - jak wykonać RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać wentylację zastępczą - wykonać samodzielnie uciskanie klatki piersiowej - wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową
4.	określa mechanizmy powstawania i rozwoju wstrząsu pourazowego	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny i rodzaje wstrząsów - objawy wstrząsu pourazowego - zasady zapobiegania rozwojowi wstrząsu 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są przyczyny i objawy wstrząsu pourazowego - jak powstrzymać rozwój wstrząsu pourazowego 	<ul style="list-style-type: none"> - praktycznie wykonać czynności powstrzymujące rozwój wstrząsu pourazowego

Lp.	Szczegółowe cele kształcenia. Uczeń:	Materiał nauczania	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń zna, wie, rozumie:	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń potrafi:
		pourazowego		
5.	zna i stosuje sposoby ewakuacji poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> - zasady podnoszenia ciężarów - techniki podnoszenia i odciągania poszkodowanych - przenoszenie poszkodowanych przez jedną i więcej osób - ułożenie bezpieczne na noszach - sporządzanie prowizorycznych noszy. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak ograniczyć obciążenie własnego kręgosłupa przy podnoszeniu poszkodowanych 	<ul style="list-style-type: none"> - zastosować techniki podnoszenia i transportu poszkodowanych
6.	zna zasady pierwszej pomocy przy nagłych zaszabnięciach, omdleniach i utonięciach	<ul style="list-style-type: none"> - objawy i przyczyny nagłych zaszabnięć - pierwsza pomoc w przypadku omdleń; zapobieganie omdleniom, pierwsza pomoc w przypadku utonięcia 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są przyczyny zaszabnięć - jak zapobiegać omdleniom - jak udzielać pierwszej pomocy przy omdleniach i osobom tonącym 	<ul style="list-style-type: none"> - udzielić pierwszej pomocy przy omdleniu, zaszabnięciu i tonącemu - przedstawić treść wezwania pogotowia
7.	zna rodzaje krwotoków, sposoby ich tamowania oraz rodzaje ran i sposoby ich opatrywania	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje krwotoków i sposoby ich tamowania - rodzaje ran - podstawowe zasady opatrywania ran - czynniki wpływające na proces gojenia się ran - sposoby zapobiegania zakażeniom - zastosowanie właściwego opatrunku w zależności od rodzaju i umiejscowienia rany 	<ul style="list-style-type: none"> - jak rozpoznać krwotok po objawach - jakie są sposoby ich tamowania - jakie są rodzaje ran - jak zapobiegać zakażeniom - jakiego rodzaju opatrunek zastosować 	<ul style="list-style-type: none"> - zatamować krwotok - wykonać opatrunek różnych ran
8.	zna zasady pierwszej pomocy przy urazach termicznych	<ul style="list-style-type: none"> - stopnie oparzeń - metody przybliżonego określania rozległości urazu - pierwsza pomoc w przypadku oparzeń - ocena stopnia odmrożenia na podstawie objawów 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są stopnie oparzeń - jakie są metody określania rozległości oparzeń - czym charakteryzuje się odmrożenie - charakterystyczne objawy wychłodzenia - jak udzielać pierwszej 	<ul style="list-style-type: none"> - określić samopomoc przy urazach termicznych - udzielić pierwszej pomocy przy oparzeniach, odmrożeniach i wychłodzeniach organizmu

Lp.	Szczegółowe cele kształcenia. Uczeń:	Materiał nauczania	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń zna, wie, rozumie:	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń potrafi:
		<ul style="list-style-type: none"> - miejscowych - pierwsza pomoc przy odmrożeniach - zapobieganie wychłodzeniom organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocy przy urazach termicznych 	
9.	zna zasady pierwszej pomocy przy urazach powodowanych prądem elektrycznym w różnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> - urazy spowodowane prądem stałym i zmiennym - wpływ wyładowań atmosferycznych na organizm człowieka - pierwsza pomoc przy porażeniach elektrycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie urazy może powodować prąd elektryczny - jaka jest kolejność czynności przy porażeniach elektrycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - udzielić pierwszej pomocy w przypadkach porażenia prądem elektrycznym w różnych sytuacjach (praca, dom, teren)
10.	zna zasady pierwszej pomocy przy oparzeniach chemicznych	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje oparzeń chemicznych - rodzaje zagrożeń występujących przy udzielaniu pomocy - pierwsza pomoc przy oparzeniach chemicznych - postępowanie przy oparzeniach wymagających szczególnej troski 	<ul style="list-style-type: none"> - jakiego rodzaju zagrożenia występują podczas udzielania pierwszej pomocy przy oparzeniach chemicznych - zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach chemicznych 	<ul style="list-style-type: none"> - udzielić pierwszej pomocy przy poparzeniach chemicznych - rozróżnić poparzenia wymagające szczególnej troski
11.	zna zasady pierwszej pomocy przy zatruciach	<ul style="list-style-type: none"> - najczęstsze przyczyny zatruc - drogi przenikania trucizn do organizmu - rozpoznawanie zatruc na podstawie typowych objawów - pierwsza pomoc przy zatruciach czadem, grzybami środkami czystości, produktami spożywczymi 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie są przyczyny zatruc - jakimi drogami może przenikać trucizna do organizmu - jak udzielać pierwszej pomocy przy zatruciach 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać zatrucia na podstawie typowych objawów - udzielić pierwszej pomocy w przypadku typowych zatruc
12.	określa i wykonuje czynności pierwszej pomocy przy urazach kostno-stawowych	<ul style="list-style-type: none"> - najczęstsze przyczyny urazów - rodzaje urazów oraz ich objawy. - pierwsza pomoc w przypadku złamania, skręcenia lub zwichnięcia - podręczne środki do unieruchomienia miejsca urazu - zastosowanie unieruchomienia złożeniowego 	<ul style="list-style-type: none"> - jakie warunki i miejsca sprzyjają tego typu urazom - przyczyny urazów - jak udzielać pierwszej pomocy - jakie są podręczne środki do unieruchomienia miejsca urazu 	<ul style="list-style-type: none"> - udzielić pierwszej pomocy w przypadku złamania, skręcenia lub zwichnięcia - zastosować podręczne środki do unieruchomienia urazu

Lp.	Szczegółowe cele kształcenia. Uczeń:	Materiał nauczania	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń zna, wie, rozumie:	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń potrafi:
13.	zna etatowe i zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry; posługuje się zastępczymi środkami ochrony dróg oddechowych i skóry	- etatowe i zastępcze środki ochrony dróg oddechowych - etatowe i zastępcze środki ochrony skóry - posługiwanie się zastępczymi środkami ochrony dróg oddechowych i skóry	- jakie są etatowe i zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry	- posługiwać się etatowymi i zastępczymi środkami ochrony dróg oddechowych i skóry
14.	rozumie zjawisko paniki	- panika i przyczyny jej powstawania; reakcja tłumu i mechanizmy sprzyjające rozprzestrzenianiu się paniki - możliwości przeciwdziałania panice	- mechanizmy zjawiska paniki - zagrożenia wynikające ze zbiorowych reakcji otoczenia	- określić, jak można postąpić w przypadku paniki, aby ograniczyć zagrożenie własnego życia
15.	wymienia zagrożenia naturalne i spowodowane przez człowieka; określa sposoby ewakuacji ludzi i zwierząt z terenów zagrożonych	- charakterystyka zagrożeń; zagrożenia naturalne - zagrożenia spowodowane przez człowieka - ewakuacja ludzi i zwierząt z terenów zagrożonych	- co to są zagrożenia naturalne - co to są zagrożenia spowodowane przez człowieka - jakie są sposoby ewakuacji ludzi i zwierząt z terenów zagrożonych.	- wymienić katastrofy naturalne - wymienić katastrofy spowodowane przez człowieka
16	określa zagrożenia życia i zdrowia podczas powodzi; zna zasady postępowania w obliczu zagrożeń powodziowych	- rodzaje powodzi - zagrożenia, jakie niesie powódź - zasady postępowania w obliczu zagrożeń powodziowych	- jakie zagrożenia niesie ze sobą woda, w tym w bezpośrednim otoczeniu - znaczenie wody w życiu człowieka	- dokonać analizy lokalnych zagrożeń powodziowych - praktycznie realizować zasady postępowania na wypadek zagrożeń powodziowych
17.	zna rodzaje zagrożeń pożarowych oraz elementy profilaktyki przeciwpożarowej	- rodzaje zagrożeń pożarowych - profilaktyka przeciwpożarowa - karta bezpieczeństwa	- jaka jest istota różnych zagrożeń pożarowych - jakie są elementy profilaktyki przeciwpożarowej	- wymienić przyczyny zagrożeń pożarowych w domu - praktycznie realizować zasady profilaktyki przeciwpożarowej
18.	posługuje się podręcznym sprzętem przeciwpożarowym	- podręczny sprzęt przeciwpożarowy - zasady wykorzystania gaśnic - wykorzystanie koca gaśniczego i tłumie - czynności ratownicze podczas pożaru - pożar w szkole	- jakie są rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego - co można wykorzystać przy gaszeniu pożarów	- posługiwać się gaśnicami różnych typów - zademonstrować wykorzystanie koca gaśniczego
19.	zna zagrożenia związane z katastrofami i awariami technicznymi	- rodzaje katastrof - katastrofy komunikacyjne - katastrofy budowlane - katastrofy kopalniane - typowe awarie techniczne w urządzeniach hydrotechnicznych	- jakie wyróżnia się katastrofy i awarie - jakie typowe zagrożenia występują w jego otoczeniu (dom, szkoła, osiedle, miasto)	- określić sposoby indywidualnego postępowania w przypadku katastrof i awarii w miejscu pobytu

Lp.	Szczegółowe cele kształcenia. Uczeń:	Materiał nauczania	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń zna, wie, rozumie:	Przewidywane osiągnięcia. Uczeń potrafi:
20.	zna źródła promieniowania i jego skutki	- źródła i rodzaje promieniowania - pozytywne możliwości wykorzystania źródeł promieniowania - możliwości ochrony przed promieniowaniem - indywidualne przedsięwzięcia ochrony radiologicznej	- jakie są źródła i rodzaje promieniowania, - czy i jakie promieniowanie występuje lokalnie	- określić indywidualne możliwości ochrony przed promieniowaniem

Metody oceny osiągnięć uczniów

Kryteria oceny wiedzy i umiejętności oraz zakres wymagań „Edukacji dla Bezpieczeństwa”, dostosowane są do „Wewnętrznego systemu oceniania” przyjętego w szkole.

Ocena	Zakres wiadomości
celujący	wykraczający
bardzo dobry	dopełniający
dobry	rozszerzający
dostateczny	podstawowy
dopuszczający	konieczny

Ocenie podlega:

- wypowiedź ustna,
- sprawdziany,
- ćwiczenia praktyczne, /wymagana opaska uciskowa - bandaż/
- test semestralny,
- prowadzenie zeszytu ćwiczeń,
- **dodatkowo:** aktywność w czasie zajęć, zaangażowanie poza programem w danym roku szkolnym - konkursy, przygotowane filmy i materiały, prezentacje.

Ilość prac w semestrze:

- 2 sprawdziany,
- 1 test semestralny,
- minimum 2 ćwiczenia praktyczne.

Zasady poprawy:

- sprawdziany - według ustaleń „Wewnętrznego systemu oceniania”,
- ćwiczenia praktyczne - 2 razy,

– test - poprzez omówienie i zapisanie właściwych odpowiedzi.

W przypadku dłuższych nieobecności (ponad tydzień) uczeń ustala z nauczycielem dogodny termin do zaliczenia tematyki opuszczonych zajęć.

Za aktywność w czasie zajęć uczeń otrzymać może ocenę cząstkową, którą zapisuje się w dzienniku lekcyjnym

Za udokumentowaną aktywność poza programem w danym roku szkolnym uczeń może mieć podwyższoną ocenę końcową o jeden punkt ponad poziom uzyskany w toku zajęć programowych.

Powyższe zasady są przedstawiane uczniom na pierwszych zajęciach w roku szkolnym.

mgr Piotr Krązek